

DOMOLJUB

Dopise in spise sprejema uredništvo »Domoljub«. — Telefon 25-49. Stanje 38 Din, za celo leto, za inozemstvo 60 Din. Posamezna številka 1 Din.

Prostor ene drobne vrstice v inseratnem delu stane 10 Din. — Naročnina inserate in reklamacije sprejema u p r a v a »Domoljub«. — Telefon 29-92.

Škofova zahvala

Prekrasni dnevi evharističnega kongresa so za nami. Pa vse naše misli so še polne neverjetnih doživljenj iskrene vere in svetega navdušenja. V ušesih nam še odmevajo pesmi, ki so donele po cerkva, mestnih ulicah in stadionu.

Hvala dobremu Odrašeniku za preveliko radost, s katero je napolnil naše duše do vrha. Res, okusili smo, kako sladak je Gospod.

Dolžnost mi je, da se javno zahvalim vsem in vsakomur, ki je kakorkoli pripomogel, da se je kongres izvršil lepo v redu, disciplinirano in pobožno tako, da je napravil na vse tujce nepozaben vtis.

Zahvaljujem se vsem državnim oblastem, ki so s pozornostjo vljudnostjo sprejeli visoke goste in jim šli v vsakem oziru na roke.

Zahvaljujem se predsedstvu mestne občine ljubljanske in vsemu meščanstvu. Saj so vsi kar tekmovali, da bi Ljubljano čim dostojneje okrasili. Ljubljana je pokazala, da je res kulturno mesto, gostoljubno do vseh in vredno, da ga obiskujejo gostje in tujci. Kako je inozemsko časopisje pisalo o kongresni Ljubljani, ji bo ostalo trajno v čast in ponos.

Moral bi se zahvaliti velikemu številu članov pripravljalnega odbora in do skrajnih moči požrtvovalnega rediteljstva, pa vem, da jim za javno zahvalo ni, ko so od vsega početka vse svoje težko delo nesebično posvetili slavi in časti Onega, čigar neizmerno ljubezen v presv. Rešnjem Telesu smo na kongresu proslavljali. Pa saj moja javna zahvala ne bi mogla biti dostojna njihovega dela, evharistični Bog sam jim bodi zahvala in plačilo.

Zahvaljujem se izrečno vrlim našim železničarjem. Vem, kakšne težave so se delale, in vem odkod so prihajale, a kljub vsemu so železniški uslužbenci z neprekosljivo vestnostjo, vljudnostjo in pazljivo izvršili brezhiben prevoz nešteti množic. S tem so vpletli nov lorvorjev venec v tradicionalno slavo svojo.

Ni mi mogoče, da bi naštel vse, ki moje in vse javnosti zahvale obilno zaslužijo. Vsevedni Bog naj povrne vsakomur.

Pač pa se moram posebej in izrečno zahvaliti vsem tistim, ki so prišli na kongres in s svojo pobožnostjo in globoko vero napravili kongres za eno samo nepretrgano zmagoslavje Jezusa Kristusa. Do solz ginjeni so tuji gostje občudovali Vašo molitev in petje, zbranost in navdušenost. Vem, da so se ogrela Vaša srca in da ste se polni vere, upanja in ljubezni vračali utrjeni, a vendar zadovoljni, na svoje domove. Sladke so žrtve za Gospoda. Spomin na lepe evharistične dni Vam bodi kakor toplo solnce v vsakdanjih trudih in poslih. Božji blagoslov Vas obilno spremlja!

Končno pa se najiskrenejše in najgloblje zahvaljujem vsem, ki so z molitvijo in žrtvami

sprosil kongresu tolikšen uspeh. Verujemo, da imate Vi največjo zaslugo za uspeh. Vam, tihi molilci, Vam, potrpežljivi bolniki, ki ste svoje bolečine mesece dolgo darovali za popoln uspeh kongresu, Vam velja moja zahvala. Vam bo dobri Bog dal svoje plačilo.

Vsi skupaj pa se bomo zahvalili svečano Bogu v nedeljo, 28. julija. V vseh cerkvah se naj ta dan opravi slovesna zahvalna božja služba (missa votiva pro gratiarum actione ex causa publica), po maši naj se opravi pred izpostavljenim Najsvetejšim zahvalna pesem, kjer je to mogoče, naj se ta zahvala razširi na tridnevno pred zadnjo nedeljo julija.

Nikdar več zahvala v naših srcih utihniti ne sme za reko milosti, ki se je v kongresnih dneh na nas razlila. Zahvala naša bodi ta, da presveto Rešnje Telo zvesto in vztrajno uporabljamo tako, kakor ga nam je Odrašenik dal, v daritev Vsemogočnemu in v nadnaravno hrano svojim dušam, da bodo sadovi evharističnega kongresa trajni v našem dobrem narodu, katerega je ob kongresu svet spoznal od najlepše strani.

V Ljubljani, dne 6. julija 1935.

† Gregorij Rožman,
škof ljubljanski

Kardinal-legat Hlond in papeški nuncij nadškof Pellegrinetti

Po kongresu

Nedvomno je še mnogo prezgodaj pisati kake izčrpne zaključke o pravkar minule evharističnem kongresu, kajti vsi in vsestranski sadovi tega zgodovinskega dogodka se bodo mogli popolnoma pregledati in oceniti morda šele čez par let. Ta kongres namreč nikakor ni bil kaka parada, niti svečanost v najboljšem pomenu besede, temveč nekaj tako velikega, globokega in pomembnega, da je le težko izraziti z besedami. Samo nekaj misli, ki so se in se še danes porajajo v vsakem udeležencu, naj zato danes zapišemo in ugotovimo.

Predvsem smo prepričani, da tega kongresa do smrti ne bo pozabil nihče, ki se ga je udeležil in da je onim deset in desetisočim, ki bi tudi radi prišli, a iz kakršnegakoli razloga niso mogli, res lahko žal. Lepi in veliki so bili nekdanji katoliški shodi, zlasti zadnja dva. Pomembni po svoji vsebini in veličastni na zunaj, toda kako daleč so zaostali za tem kongresom. Ob priliki zadnjega katoliškega shoda smo napolnili veliki Kongresni trg v Ljubljani, sedaj pa štirikrat večji stadion. Še nikoli v naši zgodovini ni zbrala kaka prireditev ali dogodek take ogromne množice, kot to pot. Mirno lahko trdimo, da je bila ena petina slovenskega naroda priča kongresa, a vsaj ena šestina se ga je tudi aktivno udeleževala. Na mladinski prireditvi je bilo samih otrok nad 30.000, pri nočni procesiji samih mož nad 40.000, pri slovesni kardinalovi sv. maši v nedeljo dopoldne precej nad 100.000 oseb, pri zaključni procesiji vsaj kakih 70.000 oseb in gotovo nad 50.000 v špalirju. To so za mali slovenski narod, ki šteje v mejah Jugoslavije komaj milijon duš, številke, ki dajo pač mnogo misliti, in še pri tej silni gospodarski stiski. Še nikoli v naši zgodovini ni prišla globoka verska zavest našega naroda tako silno in tako mogočno do javnega izraza, kakor to pot. Kajti v glavnem je bila to vendarle izrazito slovenska prireditev, saj je bilo na kongresu neslovenskih udeležencev komaj kakih 3000. Z naravnost vzgledno zbranostjo in pobožnostjo so se udeleževali kongresa vsi sloji, vsi stanovi, vsi spoli, vse starosti itd. Skratka: še nikoli v naši zgodovini ni bil zbran v eni misli res prav ves naš narod, zato se pač ne moremo čuditi, če je napravil prav na vsakega tak nezbrisen in nepozaben vtis.

Ce tedaj, potem je bil ta kongres glasen dokument visoke kulture in požrtvovalnosti, ki jo črpa slovenski narod iz svoje evharistične vere. Nad 1200 mladih rediteljev, ki bi tako radi tudi kaj videli, je požrtvovalno vztrajalo prav ves čas na odkazanih mestih ter skrbelo za vzoren red, kateremu se pač ni mogel prečuditi nihče. Na stotine teh rediteljev prav za prav kongresa sploh videlo ni,

RAZGLED PO SVETU

AVSTRIJA

n. pr. oni, ki so tako požrtvovalno vztrajali na kolodvorih, v prenočiščih, raznih pisarnah itd. Isto lahko trdimo, o množici zdravnikov, zdravniških strežnic itd. Koliko samozatajevanja, koliko ljubezni, koliko požrtvovalnosti za veliko idejo, kateri je bil kongres posvečen. Do najsilnejšega izraza je pa prišla ta kultura in požrtvovalnost do izraza pri morju udeležencev samih. Pri tako ogromni udeležbi je bilo samo ob sebi umevno, da smo morali čakati marsikaj po cele ure, toda ali je kdo ališal kako žal besedo, najmanjšo nevoljo ali celo kletev. V ginljivo nedolžnem vselem razpoloženju smo po dolgem potovanju in po celodnevni sobotnih prireditvah čakali se par ur zbrani na cesti, da je bil uvrščen v procesijo tudi naš oddelek, a tisti, ki so prišli prvi na vrsto, so morali stati in čakati potem na stadionu. Najmanj 40.000 mož in fantov je bilo pri polnočnici, a kdo je še kdaj videl kje tak red in tak naravnost pretresljiv mir, kot je vladal tedaj na stadionu. Ze ta skrivnostni mir, ki je sam od sebe dihal globoko vero in kazal na presv. Rešnje Telo ter na Marijo Pomagaj na slavnostni tribuni, je še one redke, ki so prišli na stadion, tako presunili, da so iskali po raznih kotih izpovednika.

Da, ta kongres je bil bolj nego karkoli doslej priča globoke in silne vere, iz katere črpa naš mali slovenski narod vso svojo notranjo moč. Ali je bila Marija z Brezije in sam trenutek sama na stadionu. Ko je bila oficialna verska pobožnost končana in so se množice razšle, so ostali še tisoči ter kleče pošiljali svoje najskritejše prošnje k nebeški Materi. Ena skupina je pobožno prepevala, druga zbrano molila in ko so eni odšli, so prišli drugi. Tudi špalir ob procesijah to pot ni sestajal iz samih zijal. Ko smo šli z nočno procesijo in spontano prepevali Marijine pesmi, so povsod pritegovali z nami tudi gledalci ob strani in v špalirju je bilo prelitih potoke solza od pobožnega ginjenja. Pa naj še kdo pride in trdi, da je pobožnost našega naroda samo »formalna« ...

Ali pa tista puhla laž, da se verskih svečanosti udeležujejo samo otroci in stare žene. Ali ste jih videli zastavne može in od življenja prekipevajoče fante? Nad 40.000 jih je bilo samo v procesiji, po veliki večini s prižganimi bakljami v rokah in pri sv. obhajilu, a po poti so glasno molili sv. rožni venec ali pa pobožno prepevali stare tako prisrčne nabožne pesmi. In ta demokratizem, ki je dihal iz vsega kongresa. Ravnatelj srednje šole je korakal z bakljo v roki s preprostim delavcem, zdravnik s kmetijskim fantom, uradnik z obrtnikom itd. Vsi, pa prav vsi smo bili enaki in prav popolnoma enaki tudi na zunaj pred evharistični Kraljem in njegovo Materjo. Šele sedaj prav doumevamo veliki sklep pripravljalnega odbora, da na kongres sploh ni bila vabljena nobena organizacija in noben stan, temveč samo farna občestva kot celote. In tu smo prav vsi enaki in vsi samo eno.

Kako majhne in smešne izgledajo po vsem tem one laži, ki jih skušajo trositi nekateri o kongresu. Tako je n. pr. pisec teh vrtic stišal že tretji dan po kongresu, da so prireditelji »pobasali« samo pri enem cerkvenem darovanju na stadionu — 7 milijonov dinarjev. Toda kdo izmed stotisočernih posetnikov kongresa je videl sploh kako darovanje. In takih laži se trosi iz podzemskih mlakuž vse polno. Bile bi podle v običajnih okoliščinah, vzpričo iskrenega veličastja tega kongresa so pa — otročje in smešne ter kažejo le obupno

» Tako svane protihabsburške sakone je te dni nenadoma ukinila avstrijska vlada. Vzpostavitev Habsburčanov bi po izjavi čeških vladnih krogov pomenila za Malo zvezo vojno. Avstrijski zunanji minister je obelodanil, da pri ukinitvi protihabsburških zakonov nikakor ne gre za vzpostavitev bivše cesarske rodbine. Dodal je, »da se je avstrijska vlada že domenila z vsemi državami, ki prihajajo v poštev, in da torej kakšnega ugovora ni treba pričakovati od nikoder, ker je avstrijska vlada že dobila dovoljenje, da vrne habsburški družini odvzeto premoženje in jim dovoli, da se vrnejo v Avstrijo kot navadni državljani. Neki švicarski list našteva vsa posestva zasebnega značaja, ki jih bo avstrijska vlada vrnila habsburški družini. Zasebna lastnina je razdeljena v tri veleposestva, dva gradova z večjim zemljiščem, šest večjih zemljiških posestev, dve lovski vili, nekaj zasebnih hiš na Dunaju in nekaj gradbenih parcel. Poleg tega so imeli Habsburžani še velike znanstvene in umetniške zbirke, ki jih avstrijska vlada ne bo več vrnila, pač pa bo za nje plačala odškodnino. Poleg tega bo avstrijska vlada dajala Habsburčanom letno plačo 1.200.000 šilingov (10 milijonov Din).

» To in one iz Korozana. Tobačna režija je izdala nove vrste cigaret: »Moll« za 5 in pol grošev, »Dur« za 4 in »Film« (samo za obmejni promet z Jugoslavijo in Madjarsko) za 2 groša. V prometu so tudi nove vrste cigaretnega tobaka. — Poštna uprava namerava izdati znamke za 3, 5 in 10 šilingov. — Dunajske banke in posojilnice so znižale obrestno mero za pol procenta. Ker bo znižana tudi obrestna mera nacionalne banke, se znižata tudi mera za posojila na 7,5 procenta. — Nemška koroška pevska zveza obsega glasom

BANKA BARUCH

11, Rue Aubert, Paris (9^e)

Odpremlja denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem dnevnem kursu.
Vrši vse bančne posle najkvalitetneje

Poštni uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune. BELGIJA: No 3064-64 Bruxelles. FRANCIJA: No 1117-94 Paris. HOLANDIJA: No 1438-68 Rotterdam. LUKSEMBURG: No 5067 Luxembourg. Na zahtevo pošljemo brezplačno naše ček. nakaznice

nemoč tistih, ki jim je bil ta kongres trn v peti.

Nemogoče je tudi povedati, kaj je bilo najlepše. Enim je bil višek pogled na desetstičere nedolžne otroke, ki so prejeli sveto obhajilo, drugim morje mož in fantov v pretresljivi zbranosti ob priliki polnočnice, tretjim nepopisni prizori ob prenosih Marije Pomagaj, četrtim pogled na neizmerno in tako pestre množice v nedeljo dopoldne in popoldne, petim zopet kaj drugega. Ne, res ni mogoče povedati kje in kdaj je bil višek, kajti vsak prizor bo ostal stotisočermi zaradi svoje globine in iskrenosti neizbrisno v spominu do smrti. Povojna doba ljubi parade, ki trenutno s svojim zunanjim pompom navdušijo radovedne gledalce, a kdo je še kdaj videl prire-

» sadnjega občnega zbora 82 pevskih društev skupno 2400 pevol: — Od 23. avgusta do dne 8. septembra bo v Celovcu lovka razstava. — Celovška občina namerava v dogledni dobi spet otvoriti mestno gledališče. Na tozadnji seji je prof. Perkonig govoril za otvoritveni čeč, Slovenci bi v Celovcu, če bi bil v Jugoslaviji, že davno imeli stalno gledališče. — Vročina minulega tedna je dosegla v delu 86 stopinj v senca. — Dne 19. junija je udarila strela v dolini Malte v kozjo čredo, ki je pred nevihto bežala pod neko hrusko. Ubila je 7 živali.

ITALIJA

» Spor z Abesinijo. Odposlanec angleške vlade Eden je doživel v Rimu pri posredovanju glede Abesinije popoln neuspeh. Mussolini odločno vztraja na tem, da mora Abesinija sprejeti vse italijanske pogoje ter tudi italijansko varuštvo, ali pa bo začel vojno proti Abesiniji. — Abesinski cesar je v nekem pogovoru izjavil: »Vara se Italija, če misli, da bo dobila varuštvo nad Abesinijo. Če bi se zgodilo, da dobi kdo varuštvo, potem to gotovo ne bo Italija.«

AMERIKA

» Raso. Na Osege, W. Va. je bil od vlaka ubit rojak Jožef Kenik. Ne vedo, odkod je doma. — V Ely Minn. je imel novo mašo Mihael Papež. Njegov oče je bil doma iz Kuzelewa pri Zagradcu, mati roj. Sever pa iz Vevč pri Hinjah. — V Mascoutah Ill. je bil od avtomobila do smrti povožen 55 letni Jožef Perovjek od Sv. Gregorija v kočevski okolici. — V Jolietu Ill. je odšel v večnost 80 letni Jožef Riffel iz St. Petra pri Novem mestu. — V Barbertonu Ohio so pokopali 35 letno Angelo Zagar iz Krvave peči na Dolenjskem. — V Krayn Pa. je bil ubit pri delu v premogovniku 62 letni Janez Suhadolnik iz Preserja pri Borovnici. — V Park Hillu. Pa. so djali v grob 51 letno Franciško Volk, roj. Grabrošek iz Litije. — V Spring Valley Ill. si je vzel sam življenje 64 letni Ignac Sever, nekje z Dolenjskega. — V Milwaukee je umrl Alojz Sušteršič iz Jurne vasi na Dolenjskem. — V Clevelandu je umrla 42 letna Marija Zajc, roj. Rivec iz Lož pri Novem mestu. — V Brooklynu N. J. je zaspala v Gospodu Helena Staudohar, roj. Curl iz vasi Vimo! pri Kočevju.

ditev, ki bi brez zunanjih sredstev, zgolj iz globine in iskrenosti ideje same napravila tako nepopisno mogočen vtis kot naš nepozabljen kongres.

V tisti številki »Domoljuba« pred kongresom smo zapisali: »Prepričani smo, da bodo naši fantki, ki se bodo zbrali pred Marijo Pomagaj in pred evharističnim Kraljem še kot sivi starčki ponosno izjavljali: »Tudi mi smo bili tedaj v Ljubljani!« Ena petina slovenskega naroda je samih priča, da nismo pretiravali. Danes moramo tem besedam le še dostaviti, da trdno verujemo tudi v velike duhovne svedove, ki jih bo rodila ta zgodovinski kongres vsakemu posamezniku in vsemu v zanjih letih tako preizkušenemu slovenskemu narodu

Evharištični kongres: Skupina jugoslovanskih škofov na tribuni

Dr. Korošec, divizionar Nedeljčević in ban dr. Pac pri evharištični procesiji

DROBNE NOVICE

Obsedno stanje je proglasila španska vlada nad Barcelono.

Nov volivni zakon, po katerem stranka ne bo več imela vpliva na volitev poslancev, so sprejeli na Poljskem.

12 ljudi je umrlo radi silne vročine v nemškem Berlinu.

Skoraj 100.000 hiš je v vodi radi poplave v japonskem Tokiju.

25 delavcev je bilo ubitih in mnogo ranjenih radi eksplozije v kitajskem Šangaju.

Novo ministrstvo za propagando in tisk je dobila Italija.

Socialisti in komunisti so dobili večino v nizozemskem Amsterdamu.

Pol milijona vojakov se udeleži velikih vojaških vaj v Italiji.

Avstrija ukine visum za v Jugoslavijo, ako tudi ta stori isto.

Poljska potrebuje kolonije, je izjavil v nekem govoru general Sosnovski.

Japonske čete neprestano prodirajo v severno Kitajsko.

Sovjetska vlada je pozvala ruske državljane, naj najkasneje do 25. avgusta zapuste Mandžurijo.

Svet generalov je sklical Mussolini. Sklepali so o ukrepih mornarice za primer vojne z Abesinijo.

60 letališč, 50 radijskih postaj in 10.000 kilometrov cest je doslej zgradila v vzhodni Afriki Italija.

Vsa poljska opozicija je sklenila, da se ne udeleži volitev po novem volivnem zakonu.

Devet in pol milijonov Italijanov živi v tujini.

7000 delavcev je prišlo v zadnjem času iz Francije nazaj na Poljsko.

Prenehala je triletna vojna med južno-ameriškima državama Bolivijo in Paragvajem.

Visok trgovski kredit je dovolil Rusiji — Mussolini.

Protikrščanski izgredi so bili v nekaterih palestinskih mestih.

Ponesrečilo se je največje francosko letalo »Poročnik vojne ladje Parizc.

Katoliški shod v Pragi

Istočasno, ko je Ljubljana preživljala nepopisne dneve proslavitve Jezusa v Presv. Oltarnem Zakramentu, je bila vsa Praga poglobljena v katoliško misel ob priliki češkoslovaškega katoliškega kongresa. Sveti oče je poslal v Prago posebnega odposlanca, pariškega kardinala Verdiera. Na prvi postaji, ki je bila vsa okinčana z zelenjem in cvetjem in s češkoslovaškimi in papeževimi zastavami, so papeževga odposlanca sprejeli zastopniki škofije in v imenu vlade minister Šramek, ki je z ognjenimi besedami izrazil papeževemu odposlancu dobrodoščilo. Vse potovanje od prve češke postaje na meji do Prage je bilo eno samo nepopisno slavlje.

Na postaji v Pragi je sprejela papeževga odposlanca vlada na čelu s predsednikom Malypetrom, dalje predsedniki parlamenta in senata, generalni štab vojske, diplomatski zbor, župan Prage in drugi. Predsednik vlade je iskreno pozdravil kardinala Verdiera v imenu predsednika republike in v imenu

vlade. Papeškega odposlanca je narod burno pozdravljala.

Takoj po prihodu v nadškofijski dvorec, je minister Beneš posetil papeževga odposlanca in se mu iskreno zahvalil za prihod. Prosil ga je tudi, naj papežu izrazi zahvalo celokupne vlade, da je tako zelo počastil republiko, ker je poslal svojega namestnika na kongres v Prago.

Drugi dan je obiskal kardinal Verdier predsednika republike Masaryka, ki je papeževga odposlanca pristrčno sprejel prosoš ga, naj zahvali sv. očeta za veliko pazljivost napram Češkoslovaški. Tri dni je bila Praga pozorišče velikih katoliških manifestacij. Vsa prestolica in vse prireditve so bile v znaku manifestacij za katoliško misel. Kdo bi mogel pričakovati pred 15 leti toliki napredek katolištva v Češkoslovaški! Vae časopisje, ne samo v republiki, temveč v vsej Evropi, poroča o zadnjem velikem katoliškem kongresu v Pragi.

Prihod papeževga legata na Stadion

KAJ JE NOVEGA

Dr. Korošec o združništvu

Dne 7. julija 1935 so slavili po vsem svetu 13. mednarodni združni dan. Pod okriljem Mednarodne združne zveze je nad 100 milijonov združarjev.

Mednarodni združni dan so praznovali tudi v Belgradu in sicer v dvorani Zveze nabavljalnih združnih državnih nameščencev. Svedčanosti je predsedoval predsednik Glavne združne zveze kraljevine Jugoslavije, notranji minister dr. Korošec, ki je otvoril zborovanje s sledečim pomembnim nagovorom:

Bratje združarji! Te dni združarji vsega sveta proslavljajo svoj 13. mednarodni združni dan. Ta dan se proslavlja, da se lahko združarji in njihovi prijatelji neodvisno od tehničnega, administrativnega in prozaičnega dela, ki ga zahteva vsakdanje združno življenje posvete visokim namenom in idejam združnega pokreta. Letos se radi svetovne gospodarske krize in radi slabih posledic, ki od nje izvirajo, po vsem svetu apelira na združarje, naj se nastalih težkoč ne ustrašijo in naj ostanejo hrabri borci za združne ideale ter da vztrajajo v teh težkih dneh do končne zmage združne misli na vsej črti. Tudi mi, ki smo se danes tukaj zbrali, se pridružimo vsem geslom mednarodnega združnega dne. Jasno

in glasno obljublamo zvestobo združnim idejam, borbo za njihovo razumevanje in razširjenje ter vztrajnost do končne zmage. A končna zmaga pomeni: združni socialni red, v duhu pomiritev vseh narodov med seboj.

Na zborovanju so sprejeli resolucijo, iz katere posnemamo: Namesto osebnega dobička služba celoti ni samo končni namen, temveč je podlaga gospodarske organizacije združnega pokreta in njegov najvišji cilj. Združarji poudarjajo, da so prepričani v brezdvomno premoč združnega gospodarskega pokreta, ki je stvarno dokazal svojo odpornost v krizah, ki so v zadnjih desetih letih pretresle vse gospodarsko življenje. Združarji so prepričani, da se samo s popolnim izvajanjem združnih načel lahko pospeši in svetovni zagotovi pravi napredek. Mednarodno združno sodelovanje je pogoj za odstranitev vseh zaprek, ki so nastale po vojni, kar omogočajo svobodni promet med narodi in državami porazno vplivale na edinstvo in skupen nastop svetovne družine narodov. Združarji vsega sveta so se zedinjali v nameri, da bi dokazali, da želijo mir. Oni zahtevajo zagotovitev miru kot edino odgovarjajočo osnovo za kulturno življenje in blagostanje človeštva.

Dejstva govore

»Glas naroda«, glasilo bivših samostojnežev okoli senatorja Marušiča, se je hudo razburil, ker je »Slovenski Narod« prinesel vest, da je vlada g. Jevtiča po volitvah pred svojim nepričakovanim padcem ukazala sestaviti spisek vodilnih osebnosti, ki so Jevtičevi kandidatni listi nasprotovali. Te ljudi bi konfirirali nekje na jugu države. »Glas naroda« je ponovno izjavil, da je vest o nameravani konfinaciji laž in da bodo »Slov. Narod« dale prizadete osebe priliko, da se zagovarja.

»Slovenec« z dne 7. julija 1935 poroča o vsem tem in pristavlja:

»Ugotavljamo, da je po volitvah v narodno skupščino bila izdana v Belgradu s podpisom notranjega ministra Velje Popoviča in dostavljen brzogovornim potom vsem gospodom banom v državi, od teh pa 16. maja odposlana osem okrajnim glavarjem odredba, da naj v teku 10 dni sestavijo listo vseh oseb, ki so v okraju znane, oziroma delujejo v protirežimskem pravcu, in ki so nevarne za javni red in mir, zato da se bodo odpo-

slale v pregnanstvo, ali pa postavile pod policijsko nadzorstvo; pod datumom pa je bil pripis, da se morajo obenem vsa opozicijska društva, najbodo tudi samo sportna, razpustiti in sploh vse režimu nasprotno struje zatreti. Na spisek pa so imele po navodilih g. notranjega ministra, kakor tudi po predpisanih navodilih posameznih drugih činiteljev, priti vse vodilne osebe SLS in vsi »najbolj nevarni in najvplivnejši« njeni pristaši po posameznih glavarstvih; od JNS pa iz struje, ki je v borbi s strujo g. Marušiča, med nekaterimi drugimi tudi g. Kramer in Ribnikar; ogromna večina za pregnanstvo namenjenih pa je bila SLS. Na vsak način pa je bilo čudno, ako bi bil tak važen političen akt sklenil in izdal minister za notranje zadeve, ne da bi za to vedel g. ministrski predsednik in pa ostali kabinet, in če bi se bila taka odredba, ki so jo v Sloveniji začeli okrajni glavarji po danem ukazu in pridejanih navodilih že izvajati, to je sestavljati pregnanski spisek, v Slovenijo poslala in izvajati začela brez vednosti g. ministra Marušiča.

Čudne volitve

Po sili zakona, ki se trudi le, da ustvari večino, pa čeprav z nezasklišanimi sredstvi v zgodovini parlamentarizma, so bili n. pr. izvoljeni na Jevtičevi listi: V okraju Donja Stubica Vinko Berinič s 132 glasovi proti 10.022. V okraju Novi Marof dr. Bogdan Ivekovič s 189 glasovi proti 8194. V okraju Ludbreg Viktor Fizjen z 851 proti 6552. V okraju Kostajnica dr. Djordje Markovič z 200 proti 3497. V okraju Split dr. Grga Angjelinovič in Manfred Paštrovič s 5348 proti 15.730. V Splitu Ivan Šakič s 1864 proti 6347. V okraju

Sinj Petar Stojisavljevič s 1786 proti 10.572. V okraju Brčan Gojko Pejič z 2821 proti 12.196. V Zagrebu dr. Milan Vrbanič in tovariši z 9606 proti 29.712. Itd. Itd. Ali se je potem čuditi, da ne razumejo te volilne računice niti najboljši računarji, posebno pa ne tisti pošteni kmečki svet, ki ve, da je 10 več od 5. Ta nikakor ne more razumeti, kako more biti 132 glasov več od 10.000.

V vsako hišo Domoljuba!

ZAHVALE

Podpisani Brandstätter Franc, posestnik v Sp. Jablanah 42, p. Cirkovce, se upravi »Domoljuba« najlepše zahvaljujem za požarno podporo 1000 Din, ker mi je pogorela po nesreči stanovanjska hiša dne 26. junija. Čez pet dni, to je 1. julija, sem že prejel denar za prvo pomoč. »Domoljuba« vsakomur in povsod priporočam, ker se bori s pisano besedo za kmeta, v požarni nesreči pa denarno pomagata.

Brandstätter Franc, l. r.

Podpisana Marija Gostiša iz Stare Vrhniče št. 33 se zahvaljujem upravi »Domoljuba« za nakazano mi podporo Din 1000, ki sem jo prejela kot naročnica tega lista, ker mi je pogorela stanovanjska hiša.

Marija Gostiša, l. r.

Podpisana se vam najtopleje zahvaljujem za podporo, katero sem kot naročnica-pogorela prejela dne 2. julija 1935. Prosim, da priobčite to zahvalo v »Domoljubcu«, katerega bom priporočala vsakomur.

Se vam zahvaljujem in pozdravljam

Marija Dečko, l. r.

Pristava 8, p. Sv. Križ ob Krki.

DOMAČE NOVICE

Dr. Debevec od 12. julija do 11. avgusta ordinira le vsak četrtek od 10 do 11. d. Naša kraljevska rodbina je prišla na letovanje na Bled. Knez namestnik Pavle z rodbino pa je v Bohinju.

Zlobni jeziki Zvedeli smo, da se po deželi širijo razne vesti, ki imajo namen čim bolj zabrisati mogočen vtis evharističnega kongresa. Tako vedo nekateri povedati, da je bilo na kongresu cela vrsta smrtnih nesreč, drugi, da je v Ljubljani še cel trop izgubljenih otrok, ki nihče ne ve, odkod so doma, drugi zopet govore o stotisočih, ki jih je

Moštova esenca

»MOSTINE«. Z našo umelno esenco si lahko vsakdo z malimi stroški pripravi izborno, bistveno in zdravo domačo pijačo. — Cena 1 steklenice za 150 litrov 20 Din po pošti 40 Din, 2 steklenici po pošti 60 Din. — Dobi se samo v

DROGERIJI KANC. LJUBLJANA

Z dovaka ulice in v »Neboščaku«.

bilo treba plačati pardinu-legatu itd. Take vesti izhajajo od onih, ki so zgrenkobo v srcu opazovali veličasten in srečen potek kongresa, pa jim to ne gre v račun. Vse take in slične trditve, ki se širijo po deželi, so gole laži. Na kongresu ni bilo nobene resnejše, zlasti ne smrtni nesreče. Nekaj otrok so spremljevalci res izgubili, a so bili ti otroci takoj prepeljani na svoje domove. Papežev zastopnik ni dobil niti vinarja nagrade. Prijavite ljudi, ki zlobno širijo take vesti, glavnemu pripravljalnemu odboru, da jim bomo dali priliko, da dokažejo svoje trditve pred sodiščem.

d Olajšanje. Da je z nastopom nove vlade v našem političnem življenju nastopil nov duh, dovolj jasno dokazuje dejstvo, da lahko izvenparlamentarna opozicija nemoteno prireja politične shode. Tako je imela te dni v Zemunu združena opozicija shod, na katerem sta govorila Milan Kostič in Sekula Drljevič.

Dr. Ivan Drobnič, internist

Miklošičeva cesta 7

ordinira od 8. julija do 15. avgusta samo dopoldne

d In seje ministrskega sveta. Ministrski svet je v svoji seji dne 6. julija sklenil, da bo država potom Privilegiranega izvoznega društva izvažala pšenico na svetovni trg. Cena pšenice se bo gibala od 120 do 140 Din za 100 kg. — Na isti seji je pravosodni minister dr. Ljudevit Auer dobil pooblastilo, da lahko podpisuje sporazum med našo državo in sveto stolico.

d Začetek poprave krivice. Minister dr. A. Korošec je odredil, da se sprejmejo ponovno v službo vsi uradniki, ki so bili po 5. maju odpuščeni, ker so glasovali za opozicijo.

d Med slovenskimi poslanci so tri različne skupine: Prva, največja, ki se zbira okrog dr. Lovrenčiča, je izrecno za vlado in pobira podpise za podpiranje vlade in za pristop v klub vladne večine. Druga skupina, ki se zbira okrog bivših kmetijev g. Puelja, so v nameri tudi že za vlado, vendar so pa še vedno nekoliko rezervirani, želeč najprej videti vlado pri njenem delu. K tretji skupini pa, ki je najmanjša, spadajo pristaši, ki se zbirajo okrog dr. Novčana. Ta skupina je izrecno proti vladi ter je tudi izjavila, da bo glasovala proti vladi.

d Dr. Maček je del časnikarjem izjavo, v kateri pravi, da je z vladno izjavo vseskozi nezadovoljen. Dr. Maček hoče torej nadaljevati nepomirljivo opozicijo tudi proti vladi, o kateri noben človek dobre volje ne more dvomiti, da hoče ustvariti podlago za sporazum.

d Kaj hoče dr. Maček? Časopis »Tempo« je objavil pogovor z dr. Mačkom, ki je med drugim izjavil, da je hrvatski narod vedno imel velike simpatije za francoski narod. Glede Jugoslavije je izjavil, da bo Jugoslavija močna šele takrat, ko bodo uživali Hrvatje vse pravice, ki jih v okviru Jugoslavije potrebujejo. Nato je dostavil dr. Maček, da priznava jugoslovansko državo, monarhijo in sedanjo dinastijo.

d Ljubljanskemu poslanskemu mestu se je odpovedal poslanec Ivan Mohorič in obdržal radovljiško. V skupščino pride za Ljubljano namesto Mohoriča špediter Rajko Turk v Ljubljani.

d Neopravičen strah... Muslimanski časopis »Islamski svet«, ki izhaja v Sarajevu, piše, da strah Hrvatov pred sedanjo vlado ni utemeljen. V vladi je tudi dr. Spaho kot dovoljno jamstvo, da bodo koristili Hrvatov spoštovan. Dr. Spaho zastopa v vladi ne samo vso opozicijo, temveč tudi Hrvate.

d Občinske volitve v Lukovici so bile v nedeljo. Volivnih upravičencev je bilo 1122. Od teh je dobil g. Kersnik 624 glasov, Novak 6, neveljavnih pa je bilo 6. Ostali so se volitev vzdržali.

d O smrti dr. Korošca so se oni petek zvečer raznesle vesti. Govorili so, da je bil na dr. Korošca izvršen atentat. Kaj pa je bilo. Na avstrijsko-jugoslovanski meji je bil ubit mož, ki se je pisal Korošec. O tem dogodku je poročal avstrijski radio. Ljudje, ki so novice iz radia zvedeli, so zamenjali osebi in tako je nastala neutemeljena govorica. No-

tranji minister, naš dr. Korošec je torej živ in zdrav. Bog ga ščuj tudi v bodoče!

d Velike količine naše koruze je nakupila v zadnjem času Italija. Potrebuje jo za svojo armado v Afriki. Cena koruzi se je radi tega nekoliko dvignila.

d Eden ismed voditeljev bivše radikalne stranke Miša Trifunovič je obiskal dr. Korošca in dr. Spaha ter imel z njima daljši razgovor.

d Znani jugoslovanski politik Svetozar Pribičević živi sedaj v Bolgariji.

d »Juturni list« v Zagrebu poroča, da je skupina bivših kmetijev (pueljčevcev) nezadovoljna s politiko svojih voditeljev in hoče sodelovati z dr. Mačkom.

d »Ker ne bi mogel pomagati narodu...« Bivši gradbeni minister dr. Kožulj je izjavil, da ne bi mogel sprejeti mesta bana primorske banovine, ker so razmere v tej banovini tako težke, da ne bi mogel pomagati narodu kakor bi hotel.

d Shod pristašev Samostojne demokratske stranke je bil 30. junija v Grubišnem polju. Govoril je med drugimi g. Vilder. Vsi govorniki so poudarjali, da so Hrvatje za Jugoslavijo, a za drugačno ureditev. Na shod so prikorakali kmetje v skupinah, pred katerimi prikorakali kmetje v skupinah,

narodne skupščine svoje pooblastila. Priča-kujejo, da bo še nekaj poslancev iz opozicije storilo isto.

d Skupina bolgarskih lesnih industrijalcev obišče v teku julija Jugoslavijo.

d Sodne pooblastilce. Pri vseh sodiščih v Sloveniji so se pričele s 1. julijem solne počitnice, ki bodo trajale do 15. avgusta. Sodišča bodo obravnavala le najnujnejše pravdne in druge zadeve. Pred kazenskim senatom ljubljanskega okrožnega sodišča ni zato na dnevnem redu nikakih večjih kazenskih procesov.

NESREČE

d Velik požar je bil te dni v Bogdanji vasi pri Žužemberku. Zgorelo je 5 stanovanjskih hiš in 13 posolopij. Prizadeti so tile posestniki, kakor jim ljudje pravijo po domače: Dobrave, Mihatov, Strekal Jernava in Cesarjeva Mlečka. Občina naj naredi enkrat za vselej konec prerekanju, kdo bo dal konje gasilcem, ko med tem uničuje ogenj stotisoče ljudskega premoženja.

d Hiša je zgorela pri Pokočah pri Mariboru. Prizadeta je posestnica Marija Furman.

d Še dva požara. V ptujskem okraju je izbruhnil požar v vasi Pestike v Halozah in uničil stanovanjsko hišo posestnika Jakoba Težaka. Drugi požar pa je bil pri Sv. Bolfen-

Pri zaprtju, motnjah v prebavi

vezmite zjutraj na prazen želodec kozarec

naravne FRANZ JOSEF grenčice.

Registrirano od Min. soc. pol. in nar. zdr. št. br. 15.465 od 23. V. 1935.

d Spopadi med kmeti in orošniki so se primerili v imotakem in donjemiholjškem okraju. Več ljudi je bilo ranjenih.

d Za zgradbo vseučiliščne knjižnice. Radi nekih vznemirljivih vesti o ogroženih kreditih za zgradbo vseučiliščne knjižnice v Ljubljani je rektorat univerze takoj poslal gg. predsedniku vlade, ministru prosvete in finančnemu ministru brzojavke, v katerih prosi, da se v bodočih dvanajstih zagotovo potrebnih kreditih. Na te brzojavke je prejel iz finančnega ministristva ta-le brzojavni odgovor: »Za zgradbo vseučiliščne knjižnice bo g. finančni minister predložil v odobritev zahtevano posojilo. Po odobritvi se bo moglo posejlo skleniti in potem gradnja začeti. Po naredbi fin. ministra načelnik Ostojlič.«

d Za 200 milijonov dinarjev slata in srebra pridobimo letno v Jugoslaviji.

d Ukinitev voznih ugodnosti. Prometni minister je odredil, da stopijo 1. avgusta iz veljave vse stalne brezplačne in znižane vozne karte, ki jih je izdalo prometno ministristvo leta 1934 in so veljale do nadaljnjega tudi za leto 1935 po sklepu finančnega in prometnega ministra dne 25. decembra 1934.

d Za ukinitve šolnine. Pri finančnem in prosvetnem ministru sta bila sprejeta odpisala Akademске zveze iz Ljubljane, ki sta v imenu akademikov razložila nesocialnost šolnin. Finančni minister jima je povedal, da se zaenkrat ne more odpovedati 18 milijonom dinarjev državnih dohodkov, pač pa da bo čimprej pripravil preureditev šolnin s tem, da bo skupni znesek znižal na 3 milijone.

d Vsi na Mačkovi listi izvoljeni poslanci Spahove skupine so predložili predsedstvu

ku, kjer je zgorela klet posestnice Marije Klinc iz Stražgonjcev.

d Strela je vrgala Čepuševu gospodarako postopje pri Sv. Lenartu pri Laškem. Vse pogorelo.

d Gorela je postelja, v kateri je ležal malček Viničar Ferenc Alojz, ki stauje v Klemenčičevi viničariji na Maletniku pri Mariboru, je odšel s svojo ženo s doma. V hiši sta pustila tri tedne starega otročička v postelji. Čez nekaj časa pa so sosedje opazili, da se val skozi okno viničarije gost dim. Vdrli so v sobo, kjer se jim je nudil pretresljiv prizor. Gorela je postelja, v kateri je ležal malček, ki je bil že ves ogorel in opečen. Leva nožica mu je zgorela do kosti, na glavi in po ostalem telesu pa je imel strašne rane. Ljudje so ogenj v postelji pogasili, otročičku pa ni mogel nihče več pomagati ter je umrl zaradi prehudih opeklin.

d V Krki je utenil 20 letni posestnikov sin Mikec iz Slatnika pri Novem mestu.

d Vrv ga je treščila 10 m globoko. Pretresljiva nesreča je zadela Mastinškovo, p. d. Gašperjevo družino v Laporski Gorci pri Mariboru. Najmlajši devetletni Ludovik se jim je ubil. Grob mu je izkopal nov studenec. Ko je zjutraj vlekel vodo, se je vreteno utrgalo. Da bi deček obdržal vedro, se je obesil na vrv, ki pa ga je s silovito močjo potegnula ter treščila 10 m globoko. Strašen padec na kamen na dnu ga je usmrtil. Blizu v kolarnici se je nahajal oče, ki je zasiljal ta ropot. Brč so poskušali vse storiti, da bi dečka ohranili pri življenju, pa je bilo vse zaman.

d Na vozu je zaspal s cigareto. Posestnik Janez Čop iz Hranice ob Muri je na svojem

VINA iz Centralne vinarne v Ljubljani bodo zadovoljila Vaše pive najbolj!

nekoliko od vasi oddaljenem travniku naložil voz sena ter ga peljal proti domu. Sedel je na vrhu voza, kadil cigareto in poganjal konje. Spotoma ga je prišla utrujenost in dremavost ter je na vozu zaspal s cigareto v stih. To je bila njegova nesreča. V spanju mu je cigaretni ogorek padel iz ust in zažgal kakor tobak suho seno. Konja sta preplašena v diru zdrvela z vozom proti vasi. Nagla vožnja je ogenj še bolj razpihala in v nekaj minutah je bil ves voz v plamenih. Bil je strašen pogled na goreči voz, ki je drvel s splešeni konji po cesti. Sele v vasi so kmetje ustavili konje in jih nagloma izpregli že vse opekle. Za nesrečnega Čopa pa je prišla pomoč prepozno.

d V ribniku v Skalah pri Šoštanju je utonila 18 letna rudarjeva hčerka Frančiška Friškovec.

d Zletela je v 200 m globoke brezno. Dne 28. junija sta se pod Češko kočo na Grintovcu ponesrečila 25 letna gččna Mira Zupančičeva, uradnica »Jutrove« uprave, ter mestni uradnik g. Mirko Stepišnik. Mira Zupančičeva je zletela v 200 m globoko brezno ter obležala mrtva, medtem ko je Stepišnik, ki je tudi padel v brezno, obvisel na previsu ter dobil le lažje poškodbe.

d Nesreča za nesrečo. V Škofji Loki so se med prazniki pripetile štiri hude nesreče, med temi tri smrtne. Pri delu, ko je nakladal na voz, je zadela srčna kap 32 letnega hlapca Janeza Aliča. — Pri tako zvani Hudičevi brvi je utonil 26 letni gojenec mlekarke šole Avgust Konečnik, v Selščici pa je utonil 22 letni kaplar Kuč, doma iz Črne gore. — V tovarni je oparila para inž. Iva Stojkoviča po obrazu. Inž. Stojkovič je bil prepeljan v bolnišnico. — Pri popraviljanju cerkve v Cvetlinu pri Ptujju je padel z visokega odra 37 letni zidar Ivan Zavec iz Gruškova in obležal z nevarnimi poškodbami. — Zadnje dni se dogajajo v mariborski okolici smrtne nesreče druga za drugo. Po večini pri kopanju, ko silni vročina v vodo tudi ljudi, ki plavanja niso večji. Tako je v potoku Velki v Zg. Zerjavcih utonil 11 letni Alojz Bunderl. Kopal se je v družbi svojega osemletnega bratca v plitvini, pa je zašel v tolmun. Ker ni znal plavati, je utonil pred očmi svojega bratca. — Na Remšniku je našla Elizabeta Snežič na pašniku neznanega starega moža. Ljudje so prepoznali v njem 67 letnega Franca Kaurana iz Selnice ob Dravi. Mož je bil osem tednov v slovenjgraški bolnišnici, iz katere se je vračal domov. Med potjo je omagal ter ga je na samoti zatekla smrt. — Pri ureditvi Savinje je bil zaposlen kot miner 41 letni delavec Lesjak Jože, doma iz Košnice. Ono sredo mu je pri razstreljevanju kamna zmečkalo prste na desni roki. — Z vrelo juho se je polila 46 letna raznašalka časopisov Angela Podgoršek v Ljubljani. Je morala v bolnišnico.

NOVI GROBOVI

d Jesus, Tvoj sem živ in mrtev! V Celju je umrla Marija Ranzinger, roj. Skender. — V Mostah pri Ljubljani je umrla Elizabeta Anzele, vdova po dohodarstvenem nadpazniku. — V Mariboru je zapustil solzno dolino Ivan Poljanec, banski svetnik v pokoju. — V Podbrežju so položili v grob veletrgovca Vilkota Berdajsa. — V Križevcih pri Mariboru se je preselil v večnost Streicher Henrik, trgovec. — V št. Vidu nad Ljubljano je odšla h Gospodu po večno plačilo Frančiška Rozman. — Na Rakeku je na veke zatisnila oči

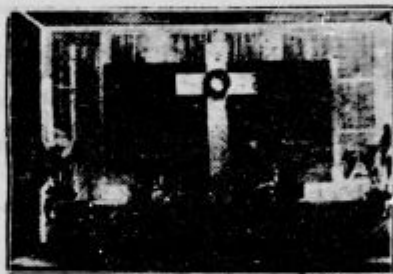
6

Naročajte in čitajte naše katoliške liste: »Slovenca«, »Domoljuba« in »Bogoljuba«! - V vsako katoliško hišo katoliški časopis!

trgovka Frančiška Beričič, roj. Matičič. — Na Viču je zaspal v Gospodu hišni posestnik Valentin Sever. — V Leobnu v Avstriji so pokopali inž. Iva Ivanoviča. — V Dolu so položili v grob lekarnarja Joškota Wartyo iz Hrastnika. — V Domžalah je zaspal v Gospodu Josip Sichel, organist v pokoju. — Na Selški gori, župnija Mirna, je umrla posestnikova hči Cecilija Novak. — V Ljubljani so umrli: Franja Vidmar, roj. Trpinc, čevljarški mojster Jožef Zupan, pekovski mojster Anton Grčar, Ana Fabjan, roj. Carli, Franc Arnšek, veleposestnik Josip Kozler in zasebna uradnica Albina Dobrovoljce. — Naj počivajo v miru!

RAZNO

d Zahvala. Vsem gg. pevovodjem, pevkam in pevcem, ki so se s tako vnmom pripravili za naš veliki evharistični koncert in s tako vnmom, neizmerno ljubeznijo in zgleđno pazljivostjo odpeli ves spored, prav iskreni: Bog plačaj! — Prof. M. Bajuk, pevovodja.

Okusno aranžirana izložba znane in ugledne tordke TIVAR v Prešernovi ulici ob priliki kongresnih svečanosti v Ljubljani. Pokazala je tordka TIVAR, kako visoko cení ona pomen te lepe verske privedite.

Hvala samarijancem

Naval tako ogromnih množic na razmeroma stisnjene ljubljanske ulice ali celo na Stadion, kjer je bilo naračunanih na vsak kvadratni meter 5 oseb, da bi spravili vse udeležence na velike skupne manifestacije, je sam po sebi težak tehničen problem, toda ima še druga ozadja, ki jih bežeče oko kongresista navadno ne vidi. Bele na Stadionu smo opazili, kaj pomenijo zastave z Rdečim križem, ki so vihrale na vseh večjih križiških mestih in okrog in okrog stadionske arene. Treba je misliti na zdravje udeležencev in biti pripravljen na nezgode, ki so pri tolikih masah ljudi, ki so od daleč prišle, so se površno prehranjevale, malo ali pa nič spale in morale biti dolge in dolge ure pribite na mesta, na katera je pripekalo še žareče sonce, neizbežno. Toda naša bolnišniška služba je bila tako krasno urejena, požrtvovalnost zdravnikov, strelžnic in strežnikov tako vzgladna in junaška, da se ji je treba javno zahvaliti in jo postaviti za vzor slovenskemu narodu. Ni mogoče naštevati posameznih imen, niti skupin, ki so sodelovale pri tem strašno napornem sama-

NEŠTETI ZGLEDI DOKAZUJEJO, DA JE MLADINA, KI BERE UMAZANE ROMANE, PODLISTKE, POVESTI, OPOL-SKE NEZNANSTVENE RAZPRAVE IN POTOPLEJE V SLABEM ČASOPISJU, IZ-GUBLJENA ZA BOGA, ZA ČLOVEŠKO DRUŽBO IN V PRVI VRSTI ZA SVOJE LASTNE STARŠE.

ritanskem delu, ker so drug z drugim tekmovali, in to cele dneve in noči, da bi stali udeležencem na strani. Bolniška služba je brez dvoma med naj-svetlejšimi točkami evharističnega kongresa tako po njeni vzorni tehnični organizaciji, kakor po nadčloveški in heroični požrtvovalnosti vseh njenih članov. Kako brez skrbi so bolničarjem izročile matere svoje otroke, kako skrbno so vsi kot orli varovali te male častice sv. Rešnjega Telesa. Kako neprestano so bili na straži pri vseh prireditvah, to ve le tisti, ki jih je gledal pri delu. Le tako je bilo mogoče, da se na tem sestanku stotisočev ob neznosni vročini ni zgodilo nobenih večjih nezgod, tiste male slabosti, ki so nastopile tu in tam, pa so bolničarji takoj opazili in jim nemudoma prišli na pomoč. Samaritanom kongresa se vse slovensko ljudstvo, ki jim je zaupalo svoje zdravje, prav od srca zahvaljuje za ljubezen, s katero so mu stregli in ki je doprinesla, da se s tako velikanskega in napornega kongresa slovenski narod vrača domov telesno zdrav, kot je prišel

Vzorna discipliniranost množic

Dogodki, ki smo jim te dni v Ljubljani sledili, so tako pomembni in srce pretresajoči, da jim niti slediti ni bilo mogoče z vredno dušo. Naj-globlja verska ideja je zagrabila stotisoče, tudi neštete izmed tistih, ki niso hoteli in ki so morda celo z drugimi nameni spočetka kongresu prisostvovali. To nagloblje duševno razpoloženje je tudi na zunaj dobivalo svoj izraz. Povsod si videl vzoren red, dostojanstven mir, pomorno samozavest. Občutne žrtve so si morali ravno podelovati naložiti, da so vztrajali: Večnedna nespethnost, neurejena prehrana, vztrajanje pod pekočimi sončnimi žarki. Pa so vztrajali in še več! Vsak se je trudil, da ne stori ničesar, kar ne bi harmoniziralo z vzvišenim namenom, ki ga je kongres zasledoval, brez izjeme so se varovali tiste sproščenosti, ki se jih ljudske mase ravno ob tako velikih sestankih včasih rade dovolijo. Inozemski častikarji in tuji so ravno to stran kongresa silno poudarjali in se samodisciplinini vernega slovenskega ljudstva niso mogli načuditi. Rediteljska služba 1200 rediteljev je izvrstno funkcionirala, tako da je policiji v glavnem pripadla le naloga vzdrževati in urejevati promet. Zgovorneje kakor ta kongres še ni dosedaj nobena manifestacija pokazala kulturno zrelost slovenskega naroda.

Odlično oddajanje radio postaje Ljubljana

Radio postaja Ljubljana je v dneh kongresa oddajala vse važnejše točke programa. Priznati je treba z veliko pohvalnostjo, da je zlasti napovedovalec g. inž. Pengov pri tem storil mnogo več, kakor je od njega zahtevala sama služba. Z globokim notranjim razumevanjem je sledil dogodkom in jih plastično, nazorno, z iskreno mirnostjo in stvarnostjo razglašal v svet, tako, da so tudi vsi oni stotisoči, ki niso mogli osebno prisostvovati veličastnim dogodkom, mogli s pridom slediti najmo-gočnejši manifestaciji, ki jo je kdaj naš narod doživel. Pa tudi oni, ki so z očmi gledali gibanje stotisočere množice, so na podlagi eksaktnih radioposlušil mogli vse stvari bolje razumeti. Vsa čast g. inž. Pengovu, ki se je osebno največ trudil, da je radio-postaja v tako odlični meri izvršila svojo nalogo.

Zborovanje naših mater

Eno največičastnejših zborovanj na velikem evharističnem kongresu je bilo pač nedvomno zborovanje mater. Alojzjeviški vrt je napolnil do 1000 mater in žena, katerih število se je pa med predavanji pomnožilo še za več sto. Z veseljem smo opazili med to množico tudi slovenske matere iz naše Koroške, Primorske, Trsta itd. ter veliko število hrvatskih žena. Zborovanje je otvoril z molitvijo duhovni voditelj stolni kanonik dr. Klinar, nakar je predsednica zborovanja gospa Frančiška Bredarjeva predavala o ženi in materi. Drugo predavanje g. dr. Klinarja je bila namenjeno materi, ki zajema vso moč materinstva in žrtve v presveti Evharistiji.

ALI STE ŽE PLAČALI NAROČNINO ZA »DOMOLJUBA«?

PO DOMOVINI

Vsakomur svoje (Brnki)

Zadnji čas so začeli v nekaterih občinah cestarji napravljati na zemljišču tik cest prostore za odkladišče gramoza na zasebnem svetu. Kdor zna ceniti njive in travnike, bo lahko razumel, kakšno škodo delajo posestnikom. Posestnik je lastnik in plača davke. Nikdo nima pravice, da si prisvaja tujo zemljo, če niso bili poprej izpolnjeni vsi zakoniti pogoji. Ljudstvo daje javno duška nezadovoljnosti ter povprašuje, kdo je to povzročil, ker ni bilo nič proglazeno in ako bi tudi bilo, zakoniti pogoji niso bili izpolnjeni. Prvo je treba znati zakon, odkod kompetentnih oblasti. Nadalje se mora izvesti komisijski ogled na licu mesta v prisotnosti interesiranih strank, če je to sploh neobhodno potrebno. Vandalizem bi bil, če bi se za skladišče gramoza porabljalo najboljšo zemljišče, ko se vendar lahko dobi v bližini teren manjše vrednosti za tak namen. Najvažnejše pa je lastninsko pravo. Vsaka parcela je v posestnem katastru kot ena celina, katero zamore deliti le geometer, ne pa cestar. Razlastitev se more izvršiti le zakonitim potom — proti primerni odškodnini, da novi lastnik plača tudi davke. Preceñitve ne sme biti šablonska. Kjer so cestni organi začeli to delo na svojo roko izvajati, naj se nemudoma vstopi na prejšnje stanje. Pravica je menda za vse enaka!

Truplo tvoje pač strohni v gomili (Seja — Šumberk)

V globoko žalost nas je pogreznila smrt dobre in priljubljene mamic Marije Rus »Semečeve matere«. Dolgo je bila med nami, saj je dočakala lepo starost — 80 let, pa vendar smo bili presunjeni ob njeni smrti. Že od svojih dekletskih let je bila vsa vneta za božja pota. Obiskala je menda vsa božja pota na Slovenskem, najbolj priljubljen pa ji je bil Sv. Kum. Tudi v zadnjih letih svojega življenja se ni ustrašila dolge poti — 12 ur daleč — na Kum. Stiriidesetkrat je vzela popotno palico v roke in v molitvi in hrepenenju je vsakokrat srečno prišla do zaželjenega cilja. Tudi preteklo leto je zbrala okrog sebe mnogo romarjev, od blizu in daleč, ter pohitela kot mlado dekle na Kum. Vsi so občudovali

njeno moč pri tolikih letih in ji čestitali k njeni visoki starosti. S solzami v očeh se je poslavljala od sv. Neže, kakor da je vedela, da je bila ta njena pot zadnja. Še en dan pred smrtjo je siskala domače, naj se udeležijo ehvarističnega kongresa. Naj počiva v miru, dobra in pobožna mamica! Vse njeno življenje je bilo posvečeno Tebi, o Bog!

Smrtna nesreča (Mirna)

V petek 28. junija je padla po stopnicah pos. hči Cecilija Novak iz Seitske gore tako nesrečno, da je drugi dan na posledicah padca umrla. Namepravala se je udeležiti evh. kongresa, a Bog je odločil, da je našemu zemskemu slavju že lahko prisostvovala s nebeskih višav. Potojnica je bila vzorno dekle, članica Mar. družbe in tretjega reda, povsod spoštovana. Držala se je gesla: Delaj, kakor bi večno živel, molj, kakor bi ti bilo treba to uro umreti! Bog ji je naklonil še srečo, da je lepo previdena umrla. Trume ljudi so jo kropile in polagale cvetje na njen mrtvaški oder. Tudi obitna udeležba pri pogrebu je pričala, kako je vsem hudo za dobrim dekletom. Draga Cilka! Počivaj v miru in prosj v nebesih ehvarističnega Kralja za nas.

Izredna požrtvovalnost (Dobrava pri Ljubljani)

Neverjetno veliko so storili za kongres zlasti okoličani, ki so navozili stotine mlajev in napletli tisoče metrov vencev. Ker so se zgodaj spleteni venci zaradi vročine ostali, je kongres naprosil en dan pred kongresom našo farno, naj naplete še 1000 metrov vencev. Vse je zgrabilo za delo. 80 deklet in žena je pletlo, 20 mož in fantov dovažalo smrečje in venci so bili pravočasno gotovi in na Stadionu. Ta zgled požrtvovalnosti zaskiži posebno priznanje in zahvalo. Da, kaj takega zmoremo samo katoliški Slovenci!

Jubilej (Cerkljica)

Naša gasilska godba je v nedeljo slovesno praznovala desetletnico svojega kulturnega delovanja. Godba sesioji iz preprostih kmečkih fantov in mož,

ki so se z občudovanja vredno pridnostjo in resnostjo glasbeno toliko izpopolnili, da spada danes naša gasilska godba med najboljše podeželske godbe. Godba rada sodeluje pri vseh narodnih, državnih in cerkvenih prireditvah in uživa med vsem ljudstvom splošen ugled in priznanje. Teoretično podlago je dal godbi g. učitelj Willitzer, praktično pa jo je začel vezžati neumorni g. A. Zuljan s svojim pomočnikom Furlančičem. Danes vodi godbo g. odvetnik dr. Kraševc. Ob prvem julijevu godbi iskreno čestitamo in ji želimo še nadaljnjih uspehov in jubilejev.

Novice (Vinica pri Crnomlju)

Iz vseh krajev širne Slovenije so poročali o svojih pripravah na evhar. kongres in pisali košičko in kako velikih evhar. križev so postavili. Ali naj bomo Vinščani v tem oziru zadnji. O, nel Res nismo postavili nobenega evhar. križa; pa ne zato, ker se za kongres nismo nič brigali, pač pa smo ves tisti les obrnili za obnovitev zvonika božjepotne cerkve Matere božje na Zežlju. Nova streha na tem zvoniku, ki bo zopet viden daleč okrog, naj bo stalen spomin na evhar. slavje v letu 1935. Celih pet let je bil zvonik brez strehe, ki jo je porušil vihar. Zeželj brej lepega zvonika! Kako je to bodilo naše Vinščane, ki so tako ponosni na žezejsko cerkev. Toda kriza je delo onemogočila. Letos pa bo streha zopet obnovljena. Sedaj tesarji pridno tečejo les, ki so ga darovali viniški župljani. Seveda bo pa treba še dosti dela in žrtev, predno bo zablestel na zvoniku križ. — Nekaterim se je zadnje dni silno pobesil nos. Kar živjeti se ne morejo v misel, da smo prav za prav vsi viniški državni elementi in da sedaj ne bo več mogoče ovajati poštenih ljudi samo zato, ker ne marajo trobiti v njihov gnili rog.

Zegnanje (Prežganje pri Litiji)

V petek 12. t. m. praznuje naša župnija god farne zavrnice sv. Marjete. Ta dan se darujeta dve sv. maši. Takoj naslednjo nedeljo, 14. julija, se pa na najslavesnejši način vrši »larno žegnanje«. Že od nekdaj so radi prihajali pobožni kristjani častit sv. Marjete. Saj zgodovina pove, da so prihajali na Prežganje romarji v obilnem številu. Da bi romarji prihajali semkaj še v procesijah, tega sedaj ni več. Vendar pa vsako leto, ko praznujemo larno žegnanje, pride na prežganjski prizjazi hrčček precej katoličanov in tužcev. Tudi letos se vsi

Henrik Simon Baar:

Za kravico

Povest

»Ne očitaj!« je odvrnil mož gospodinji. Za trenutek je vladala v sobi globoka tišina. »Vem, kako bi se pomagalo,« se je boječje oglasil Adam, »šel bom na Bavarsko.«

»Na Bavarsko!« je jezno kriknila Barica, tja te ne pustim.«

Hipoma so ji glavo preleteli spomini na nesrečne žene, katerih moške so odšli na Bavarsko, pa se niso več vrnili, spomini na ljudi, ki so odhajali trezni in pošteno, vračali pa so se pijanci in propaki, odhajali v opankah in kožuhih, vračali pa so se gosposko oblečeni in vsi spremenjeni, da jih nisi mogel spoznati. Tudi njena mati je, kolikorokrat je govorila o občetu, krivila Bavarsko.

»No, kdor noče, se tam ne skvari,« ji je pogodila misel gospodinja.

»Popolnoma res. — Ali kaj se ni tam veliko naših ljudi ubilo? Krovce je padel s strehe. Prokopa je ubil kamen. Gotoku so tračnice prerezale obe nogi, končal je — siromak — nekje v bolnici,« je živo pripovedovala Barica.

»Za življenje — tudi življenje,« je važno rekel Matoušek, — ali pa veš, da Adama ne bodo lepega dne prinesli mrtvega iz gozda? Spomni se samo strica Maruška, Krisla, na Gančka in na vse druge! Biti ddnar se ne pravi li zati med.«

»Vendar je vsaj doma in ga vidim,« se je še branila Barica, toda za tem ni ves večer pregovorila niti besedice.

Od tega večera je obema, njej in Adamu,

vedno rojila po glavi — Bavarska. Bodisi, da se popolnoma odreče sanjam o kravici, pusti še naprej prazen hlev, kot je bil do sedaj in s tremi krajerji v roki išče po vasi lončič mleka, ali naj gre in trpi, do onemoglosti trpi — in ne popusti, — dokler iz te tujine ne izpuli vsaj dve sto mark... Ne, ni druge poti iz te stiske. Adam je bil trdno odločen, takoj po poroki pojde, ženo pusti tu in se vrne k nji, dokler ne bo imel v žepu vsote, cele vsote, — to žrtev doprinese, da bi videla, kako jo ima rad in da bi ji pri njem, v tej koči, ne bilo dolgočasno. O tem ni govoril z Barico, — šele po poroki ji pove to. Saj je že brez tega hodila zamišljena in molčea.

Pripravljala si je balo, nakupila kuhinjsko opremo, napravila si novo praznično obleko, nove čevlje in predpasnik, — a pri tem je vedno mislila na svoje bodoče življenje. Ni si ga mogla predstavljati brez kravice. Kaj bi počela ves dan, če ne bi hodila po travo, če ne bi sušila sena, rezala rezanice... Hodila bo delat kmetom in ti ji bodo dajali zvečer, ko bo šla domov, kos kruha in kos mrve ali detelje. A kaj bi z njo, če ne bi imela krave? »Na Bavarsko,« ji je spet beseda priletela v glavo. To je edina možnost, da zmore za kravico. Tam prisluzi stotak... Adam je o tem že enkrat govoril, — pa niti slišati ni hotela takrat; toda sedaj je njen odpor slabil in sprijaznila se je s to mislijo. Samo to jo je žalostilo, kaj hoče ona tu sama delati? Zakaj se možiti, ko mora Adam takoj po poroki oditi...? Za trenutek se zamislil, nato se pa veselo zasmeje. »Izvrstna misel,« reče vesela, »kako da na to še preje nisem prišla!« Bila je, ko da se je spremenila. Da, z Adamom pojde. Na Bavarsko pojde — na

zaslužek, truditi se, pomagat, da bi preje imelo za kravico. Toda sedaj mu nič ne reče o tem. Šele po poroki mu pove, — to bo gledal...

V teh mislih so jima minili trije oklici in približal se je dan poroke. Bila je to tiha slovesnost, sama sta korakala zgodaj zjutraj od Postredka do Klenča.

Sončni februarški dan se je prebujal. Bila sta že za Postredkom, na zadnjem griču, pri stari divji hrški, ko se je v klenčevskem stolpu oglasil zvon.

»Zvoni,« je takoj opozorila nevesta ženina, ki se je bil ustavil in se razgledoval okoli.

»To je prvič —, čez pol ure bo tretjič pozvonilo,« je brezskrbno rekel in dalje gledal.

Barica je sledila njegovemu pogledu in razgledovala pokrajino. Za Govješkim gradom je pravkar vstajalo sonce. V njegovih notranji zarji se je kot na zlati gladini jasno odražala črna postava kamenitega Kozine. Kot svetnik v glav-nem oltarju je stal na zelenem Gradku. Doli pod njim je ležalo Tranovo in temni Lomikarski grad je pogledoval skozi redke krone golih lip. Od Tranave doli do Gradka se je vila Čerhovka po lokah, ravnih kot miza, ki so bile še vse pokrite s snegom. Gole vrbe in jelše, nizke ko grmičje, so jasno označevale vijugasti tok. Kakor gad se je vila ob Babilonu iz Čerhovskega gozda na prostejši kraj, prelezla Tranovo in Hamer, preko žage in mlina prišla do cestnega

¹ Svobodni bodski kmetje so bili za tridesetletne vojne (1618—48) prodani nekim graščakom. Temu so se uprli najprej sodnjak (urbarji), potem s silo. Njihov voditelj je bil Jan Sladki, ki so mu rekali »Kozinac«. Pozneje je bil obešen. Priz. M. Gubca.

zberano v nedeljo 14. julija pred trnom sv. Marije. — Letos je na Prezganjem še ta ugodnost, da bomo dobili vsa potrebna okrepčila. Ogledali si bomo lahko tudi prostore poleg »Ljudskega doma«, samor upajo Trebeževci v najkrajšem času preseliti občinski urad.

»Sirota Jerica«

(Brasnica pri Novem mestu)

Solze so nam orosile oči, ko smo prisostvovali »Siroti Jerici«. Tako lepo so jo predvajali naši otroci. Jerica sirota, mačeha okrutnica, vila Radomila in njen zbor, kralj Svitozor in pački, Majola in Miran, vsi so lepo igrali. Ljubko so rajale vile, ubraso so peči angele. Tudi mestni otroci ne igrajo in ne pojo nič lepše, kot naši podgorci, tudi naša skromna pozoravica je bila vredna nalkov in vil in kralja Svitozora. Vse priznanje našemu počitvovalnemu učiteljstvu, ki se tako lepo trudi za napredek naših otrok. Dvorana gostinskega doma je bila napolnjena do zadnjega kotička. Potili smo se, a kaj to, med odmori je vseeno vse peko, staro in mlado, veselo in žalostno, kakor je bilo razpoloženje. Res lep popokdan je bil in pobjodnje leto si zopet želimo tak lep zaključek šolskega leta. Naše učiteljstvo: gospod veroučitelj župnik Lander, gdca Habetova, ki deluje na naši šoli že preko četrstoletja, naš navdušeni upravitelj Marinč in naša marljiva gdca Danica Koterle, vsi verno vzgajajo našo mladino. Zato živeli in hvala jim!

Zahvala

(Štruge na Dolenjskem)

Vsem, ki so mi v moji boleznii lajali težke ure z obiski ali kakovskimi, se javno zahvaljujem. — Nadalje se zahvalim vsem, ki so ob smrti našega očeta lepo preoblekli, pripravili lep mitvaški oder, jih nanj položili ter vse, ki so jih kropili, zanj molili in jih na božjo njivo spremili. Bog plačaj vsem! Štruge-Podlabor. Frančiška Nose.

Končajo jih imamo

(Šiocjan pri Mokronogu)

Skoraj ni bilo noči v pretekli zimi in pomladi, da se bi bilo vsmirjeno v karkšno zidnico. Običajni so bili hrani najprej v Pečicah, potem v Telški gori, Vinjrbu, pa tudi drugod. V srtbi za svoj borni pridelek so ljudje cele noči stražili v gorah; takda straža pa je v času največjega dela neporna. Večkrat je ostal za uzmoviči še kak zasemljiv na-

pis. Prošli teden pa se je posrečilo razkriti krivca teh vlomov. Ko se je v pozni noči posestnik na Jelendolu Šriber vrnil domov, ni le radi vročine počival v hišo, temveč je ostal kar zunaj. Zaslišal počival neki šum iz svoje kleti, planil pokonci in videl bežečega vlomilca, ki ga je spoznal. Orožništvo je prijelo tega in njegovega osemnajsetletnega sina. Ostali pomočniki pri tatinskem postu so zbežali, a upamo, da bodo kmalu v rokah pravice. Razumljivo je, da so se ljudje oddahnili, saj je lansko leto bilo le malo pridelev v gorah in še tega naj bi kdo drugi užival.

Nenadna smrt krščanskega moža

(Gor. Blato pri Smarju-Sap)

Stoletnica rojstva pesnika Simona Jenka

(Mavčiče)

Proslava stoletnice rojstva Simona Jenka, ki se bo vršila 18. avgusta, zavzema vedno večji obseg in dobiva čimdalje slovesnejšo obliko. Dostoj je pripravil proslavo domači odbor, kateremu predseduje šolski upravitelj g. Fr. Ločniškar, pretekli teden pa je odbor na pobudo Slovenske Matice v Ljubljani sklenil ustanoviti širši odbor, ki bo pripomogel proslavi do čim večjega uspeha. V odbor je povabil zastopnike vseh kulturnih ustanov iz Ljubljane, okoliške župane in ugledne može iz vse Slovenije. V časten odbor je povabljen tudi pesnikovec nečak Jožef Jenko, ki gospodari na domu v Prahah, kjer je Simos preživel mladostna leta. Z ustanovitvijo širšega odbora je seglo zanimanje in sodelovanje za proslavo preko mej Šorskega polja. Vsa Slovenija bo takrat proslavila svojega pesnika, ki je s svojimi pesnimi v se naših meri pripomogel do dviga slovenskega jezika in slovenske kulture.

Dne 27. junija je končala srčna kap življenje 73 letnega posestnika Janeza Samcu iz Gorazjega Blista št. 3, očetu 9 živih otrok, od katerih so 4 še nepreskrbljeni. Bil je blag krščanski mož ter dober in skrben oče, dol je lepo vzgojil svojo številno družino. Naj mu bo Bog obilen plačnik!

Iz dolbenjskih Benečk

(Kostanjevica)

Dežja ni težimo. Bilo je pač ta teden nekaj višnje, a komaj je začelo padati, je že tesnoba. Zima imajo pa lezno vreme in ta teden bo že vse zrelo. Tudi se ni kaj potožiti čez žitno letino. Posebno banška pšenica je obrodila, da jo je vsejeje videti. — Za Domoljubovo nagrado smo se tudi mi potrudili. Pa ni je smola s takimi izgankami. Samo en papirček izgubil, pa je nič. Tako si maršičko žalostno razmišlja: lahko bi potegali jurja. Upamo, da bomo imeli drugič več uspeha. — V nedeljo pa pravimo, da gremo spet na kongres v Solice, kjer se vrta kongres vseh Zumberčanov. Samo tri sta, pa smo čez Gorjance v Sočicah.

Zrtev Save

(Šueberje — Zg. Zadobrova)

Komaj se je pričakalo lepo vreme, že je zahlevala Sava svojo neusmiljeno žrtve, ko je ugrabila na binkoštno nedeljo zornega 19 letnega fanta Andreja Mačilnikarja. Po 12 dnevnem iskanju se jim je posrečilo nesrečnega dobiti doli v Krsnicah. Pokojni je bil član Marijine kongregacije v Polju. Domači fantje in dekleta so mu položili v znak žalosti venec na grob. Naj v miru počiva. Iz prihrankov, ki so jih zbrali skupaj, so se spomnili na bolnega tovariša Antona Bolta, in mu darovali ostali znesek za pomoč v njegovi bolezni. Fantom in dekletom vsa čast, da se tudi v žalostnih slučajih spominjajo na svoje prijatelje.

Razno

(iz Ponikey)

V Zavodu sv. Terezike se sedaj dovršuje druga velika stavba, v kateri bo Zdravstveni dom, okrenališče, kopališče in v II. nadstropju gospodinjstva šola. — Gospodinjstvo šole so oblasti dovolile. V jeseni se bo začel že gospodinjški tečaj. Dekleta, ki bi se rada izučila v kuhinji in sploh v gospodinjstvu, naj se čimprej prijavijo pri vodstvu Zavoda sv. Terezike v Ponikey, p. Videm-Dobrepolje. — Prihodno nedeljo 14. julija popokdan o 3 imamo rožnovenko pobožnost s procesijo. Pri tej priložnosti bodo blagoslovile rože in molki. Blagoslov se bo tudi novi krasni kip krske Matere božje, ki ga bodo nosili v procesiji. Vsi verniki iz okolice prijazno vabljeno k tej lepi cerkveni pobožnosti.

Naročajte »Domoljuba«!

mostu pri Gori, ga spodlezla in se potiskala naprej na Dolgi in Rdeči malin do Zdanova.

»Lena teče,« je rekel Adam in pogledal proti Galtravu. Od tam sta kakor v skoku letela potočka z Lahca in Brta, žumela in si spotoma pela. Pri Papirnici je oba potočka pogotnila Cerhova, se razširila, — a postala še bolj lena...

»Lepo je tu pri nas,« je pohvalil Adam rojstni kraj in ga z dolgim pogledom objel.

»Da, kakor nikjer drugje na svetu, je postavila nevesta in vzdihnila. Tu sta se oba spomnila istočasno na svoje tajne misli: zapustiti ta kraj in iti na Bavarsko, tja za te črne goznove in, kakor da bi se razumela, sta istočasno pogledala na grebena visoke hodske gore, starodavnega Cerhova. Enak starcu s sivo glavo, je stal tu pred njima v neveliki oddaljenosti. Prav na meji dveh dežel, dveh cesarstev in dveh narodnosti stoji, toda z glavo gleda sem k nam na Hodske.

»Tja hodijo naši na Bavarsko, so si mogel premagati Adam.

»Pojdiva rajši, pojdiva žec, je priganjala Barica. Cutila je, kako se v nji nabira noizrečna bolelost, jokati se ji je hotelo, pa niti ni dobro vedela zakaj...

Tudi Adam je bil danes sijajno razpoložen. Kolikokrat je že prehodil ta grič, pa se ni še nikdar ustavil, nikdar si ni nič mislil, nič, niti Galtrav s Cerhovom, niti kameniti Kozinc, niti potočka mu niso govorili, ali danes ga vse tako navdušuje, teko čudovito se mu vse vidi... Šiloma se je odtrgal od te slike in koračil proti Klenču. Ah! ko je pogledal unaj, se mu je zazdelo, da je tudi nekam poseben, čisto drugačen, kakor nov...

To mestoce je viselo na strmem obronku pod gozdom in kakor jagode na grozdu so se stiskale hišice, hlevi in skednji na kup. Od tu se je vse videlo, bilo je kakor razgaljeno, nič niso zapirala pogleda gola drevesa na vrtovih in ravani. Kakor rakovi so se vlekli od njega v ravnino dolgi pasovi zaseženih travnikov, le črni jamči, kakor črte s črnim potegnjene po belem papirju, so jih delili med seboj. V rašem soncu so se zasvetile strehe. Najprej je kakor ogenj bodla v oči s svojo rdečo barvo streha opeka. Kot bi to mesto s krvjo pokropil, tako so se v njem rdečile z opeko krite strehe. Ta ognjeni spomin je pustil za seboj ogenj... Mnogo več streh je bilo in skodel. Te so se v vseh barvnih odtenkih raztegovale nad belimi zidovi. Nove so bile čiste ko sneg in so se lesketale na soncu kot srebro, starejše so sivele in modrele kot jeklo in najstarejše, že povsem preprele in prepojene z vlago, so očrnele kakor zemlja...

V sredi, v množici teh hišic in streh je bil klenški trg. — kakor pleša na glavi obrobljena z vencem las, — nepravilen, porasel a trnjem in z lipami, netlakovan, brez hodnikov, toda prost in čist. Na njegovem prečlju, na najvišjem mestu je velika cerkev z velikanskim zvonikom, katerega streha je podobna čebuli. Tu stoji resno sredi teh hišic, kakor govornik na odru, — kakor učitelj pred učenci, ki so se tu v redu vsedli v male, nizke klopi...

In s tega zvonika sta se naglo oglasila dva zvonova.

»Skupaj zvoni,« sta obenem kriknila — in zdelo se jima je, da glasovi zvonov zvenijo ne navadno resno, kot bi svarili, kot bi jima govorili, kakaj tako skupaj uganjata norčije in

vse gledata, kot bi svoj živ dan še ne videla... Zdrznila sta se in začela z ostrimi koraki pot. Za kratek čas sta že vstopila v cerkev in s njima obenem dva druga para, eden iz Klenč, drugi iz Dražinovega.

Gospod župnik je vse poročil še pred sveto mašo...

Adam in Barica sta šla kakor omamljena iz cerkve in župnišča.

»No, — kaj vidva nič? Ne gresta v gostilno? K Geidlu ali Gausnerju?« sta vprašala novoporočenca iz Dražinovega.

»Ne, ne greva, še žaljuvca, je odgovoril Adam in se napatil naravnost proti Postredku. Sonce je že grelo, s streh so se lomile ledene sveče in prej zmrla cesta je postajala blatna. Le kamor še ni prišlo sonce, je še držal mrz. Male lužice v kolesnicah na razvoženi cesti so bile pokrite s krhkim ledom — kakor fantastične oči s prozornimi trepalnicami. — ki je zaradi odločnih korakov novoporočenec pod njihovimi nogami pokač, kakor bi hodila po samih orehovitih lupinah.

Hitela sta, da bi čimprej prišla ljudem izpred oči... Sramovala sta se, da gresta tako sama, da imata tako žalostno, ubožno svadbo, brez petja in godbe, brez družic in tovarišev. A kakor hitro sta prišla na polje, je odpadla z njiju vsa tesnoba in oba sta se oddahnila. Cutila sta, kako se jima je v duši pojavilo veselo in radostno razpoloženje... Cutila sta, a bila sta tako nerodna, preprosta, uboga na besedah, da nista mogla tega povedati in izraziti. Zaostali in zanemarjeni ajuni duši, nekretni zaradi dela, ubožta, odpovedi, zaprašeni z vsakdanjim življenjem, ti duši sta se širili, tavalili, svetili, kakor ta priroda okoli njiju.

B

Ob avajsevnici svetovne morije

(Nadaljevanje)

Andrej Nikiforovič se je maskiral nad mano tako, da nisem smel več spat posebej v verandi, ampak sem moral med uživo romunsko desetorico. Tudi mi ni več dajal boljše hrane.

Pričela se je glavna žetev. Odpeljali smo se na skoraj dve uri od Astrahanke oddaljeno nepregledno žitno polje. Poleg desetih ujetnikov je takraj Andrej Nikiforovič najel najmanj dvajset ruskih fantov in deklet. Na polju je bilo par slabih barak za silo. Tam smo stanovali skoraj tri tedne. Stroji so želi plenico in pozneje tudi mlatili. Bolotin je poslal jurjavine, a kuhali smo si sami, oziroma ena izmed delavk.

Ko je nastopil mrak, so se ruske delavke vsak dan odedile, privoščile in si namazale obraz z belo in rdečo barvo. Nato pa so ob zvoku harmonike s fanti zaplesale svoje kolo, prepevale narodne pesmi in uganjale norčije zelo dvomljive vrednosti. Na nepregledni planjavi pa so gorali velikanski kresovi. Slamo vsak dan omlačenega žita so namreč delavci znosili na kup in jo zažgali.

Razne pritožbe proti gospodarjem v molokanski Astrahanki so povzročile preiskavo. Od pristojne oblasti so poslali nadzornika, ki naj preišče položaj ujetnikov na kmetijah. Seveda so prizadeji gospodarji že več dni pripravili, kdo pride v Astrahanke in se nato pripravili.

Moj gospodar Andrej Nikiforovič Bolotin je dal izprazniti posebno sobo zraven svoje tovarne, kamor je postavil še precej čedne »poljske postelje« z lepimi pogrinjaji in blazinami. Celo nekaj slik je prabil na zid. Naročil je posebnega fotografa, ki nas je fotografiral na polju pri delu in novi spalnici, kjer pa nismo nikdar prenočevali. Ko je prišel preiskovalni uradnik v Astrahanke — bilo je koncem septembra 1916 — nas je Bolotin nagajal v točnico sobo. Zelo smo se puntali, češ, nadzornika bomo počakali v pravi »spalnici« to je v

živalskem hlevu. Nazadnje smo se vendar udali pritisku.

Po odhodu ruskega preiskovalca, je bil naš Bolotin naravnost besen, saj sem uradniku okrajne uprave odkrito povedal, da je nova spalnica za ujetnike samo »Potemkinova vasa«, ki bo drugi dan čisto gotovo izginila. In res je bilo tako. Za zvečer smo ležati zopet v hlevu, kakor običajno.

Po izvršeni preiskavi je Bolotin ujetnike Romune še bolj preganjal kot prej. Mene se ni dotaknil dejansko, pač pa z besedami in psovki. »Govno sobačje« (pasja figa) ni bila najgrija med njegovimi psovki. Ujetnike Romune pa je tepel po notah. Bank Georg je dobil nekega dne hude udarce po glavi in po desni prsni strani. Je celo kri piljal. Ciboka Juvana je prijel Bolotina za glavo in mu nato s pasjim bičem prizadel hude rane po vsem telesu. Drugi sem peljal oba k zdravniku, ki je Romune obvezal, drugače pa vse lepo »potlačil«, tako da Bolotina surovost ni bila prav nič kaznovana.

Zdaj pa zopet nekaj drobiča. Časopis »Ruskoje Slovo« od 10. septembra 1916 poroča iz Odesse, da je padel v bojih v Dobruđi od 3. do 7. septembra 1916 tudi Slovenec poročnik Franc Šest. Germanci, ki so bili v Dobruđi od dobrovojske divizije ujeti, so hitro izjavljali: »Wir sind nicht Bulgaren« (Mi nismo Bolgari). Dobrovoljci so namreč pomorili vse bolgarske ujetnike z gestami: »Po bolgarski krivdi nimamo več svoje rodine, torej ne prostora za ujetje Bolgarov.« V istem časopisu sem v telegramu z dne 15. oktobra 1916 našel še: »Poveljniki srbskega dobrovojskega kora od načelnika ruskega glavnega štaba sledečo brzjavko: »Nj. Vel. car je blagovolił zaukazati, da izrečemo srbskemu dobrovojskemu koru iskreno zahvalo. Car imperator želi koru največjega uspeha v borbi z našim neprijateljem, sovrážnikom blagorodne Srbije in vsega Slavoanstva. General-adjutant Aleksijev.« Ravnokar navedena brzjavka je bila odgovor brzjavici, ki jo je postal general Živkovič iz Odesse ruskemu carju in ki se glasi: »Beli car, zaščitnik Jugoslovanov, pod katerim pokroviteljstvom sodeluje kor jugoslovanovskih dobrovoljcev pri velikem delu združenja

Jugoslovanov! Mi izražamo Tebi, veliki vladar, našo zahvalo za to, ker si nam Ti daroval znamenito junaka generala Cerunjajeva in ruskih viteзов — dobrovoljcev. To sveto znamenje rusko-srbskega združenja je pred 40 leti po srbski zemlji osvojilo njako slavo divnih viteзов naših, ruskih bratov. Pod to zastavo je bila prebita plemenita ruka iz Kirjejeva, Rajenskoga in mnogih drugih za srbsko svobodo. To zastavo ponese sedaj kor jugoslovanovskih dobrovoljcev po stopinjah prednikov. Vaš liči vladar, zaščitnik Slavoanstva, zahvaljujemo Tebi za veliko milost in prosimo Te, blagoslovi naš jugoslovanovske borce.«

O srbskih dobrovoljcih bom še kaj napisal. Za zdaj naj omenim samo sledeče: Prva srbska dobrovojska divizija je v bojih pri Dobruđi zelo trpela. Če sem prav poučen, v prvi vrsti zato, ker so Romuni zakrivali predor fronte in je bila divizija od Avstrijcev, Nemcev in Bolgarov obkrožena. Avstrijski aeroplani so pozivali dobrovoljce k predaji, kar pa so ti odklonili. Z velikimi izpahi smo srbski dobrovoljci prodirli avstrijsko-nemški železni obroč. V teh bojih je bil težko ranjen tudi stotnik Karl Mikuš. Časopis »Slovenski Jug« je tiste dni pisal, da je Mikuš padel smrtno zadet. Naslednja številka prej navedenega, v Odesi izhajajočega lista, pa je prinesla popravke, da leti Mikuš sicer nevarno ranjen v odeski bolnišnici, vendar je ne misli na smrt, ampak se je zoročil v neko rusko gospodinjstvo, s katero se hoče poročiti, ko ozdravi. Tako se je tudi zgodilo.

Se eno zanimivost iz ruskega časopisa v Harikovu je prebral tiste dni vseučiliški profesor Polonski o pravici na materinstvo. Običnost, v je napolnilo veliko dvorano do zadnjega kotička. Radovedneži so mislili, da jim bo slavnoznanstvenik učenjak povedal nekaj za njih »francoski okus«. Pa so se zmotili. G. profesor je večino zbran hudo zadel in jim korenito izpraisal vest, zato govoril je o veliki kvarljivosti prostitucije (vigarstava) o nesrečnih zakonih in njih vzrokih, ostro je obsodil razne ljubavne zveze poročenih, bital je »metrese«, »grizetke« itd. In na koncu Nihče ni poslal. Polonski pa se je na odru novorožkazal ter smehljaje izjavil zabavljivočemu ob

Današnja sovjetska Rusija

(Nadaljevanje.)

Naloga Gosplana so strokovno posvetovalne, kajti o izvrševanju načrtov Gosplana odločuje STO (Sovjet truda i obroni = Sovjet dela in obrambe). Ta je sestojal izprva le iz načelnikov vseh gospodarskih ljudskih komisarijotov, pozneje so se mu pa pridružili še nekateri drugi vodilni boljševiski, tako da sestojata danes iz vseh prvih boljševiskih glav (Ordžonikidze, Vorošilov, Andrejev i. dr.) STO dejansko vodi vse sovjetsko gospodarstvo in njegovo važnost nam najbolje dokazuje dejstvo, da je to edina ustanova, v kateri je tudi sam vsemočniti strankin generalni tajnik Stalin, a predseduje mu Molotov, njegove važnejše odredbe pa podpisujeta Molotov in Stalin, torej vlada in stranka. STO pretresa vse predloge Gosplana in izdaja odredbe, a za njih izvršitev skrbi zopet posebna, l. 1930. ustanovljena »Izvršilna komisija« (Komisija ispolnenija), kateri prav tako predseduje Molotov. Ker izvršitve raznih gospodarskih načrtov ne pospešuje vaba zasebnih koristi, kakor v zasebno kapitalističnem gospodarstvu, stoji »Izvršilni komisiji« ob strani cela vrsta drugih sredstev, kakor tekmovalne pogodbe med posameznimi podjetji, »udarne brigade«, sestojede navadno iz komsomolcev, ki jih pošiljajo sovjeti tja, kjer proizvodnja šepa, dalje »Rabkrinc« (Delavsko kmetiška inspekcija), »samokritični«, »gopodarski« oddelek GPU, ki v slučaju potrebe z bičem in s kroglo izsilijo izvršitev in končno tudi spredaj omenjeni delavski in kmečki dopisniki listov, ki vohunijo po podjetjih in skrbe, da izvedo oblasti nemudoma za vsakega, ki bi kakorkoli oviral izvršitev odredb. Zlasti važno vlogo igra »Rabkrinc«, ki stalno in natančno nadzoruje točno izvršitev vseh gospodarskih načrtov od strani nižjih oblasti in po podjetjih. Deluje tudi v najtesnejšem stiku s strankino KK (kontrolno komisijo). L. 1934. so obe preosnovali v »Komisijo sovjetske kontrole in »Komisijo za materialne sklepe«.

Tako je postal »Najvišji gospodarski svet« v prvotni zamisli nepotreben. Sicer se je že v prvih letih svojega obstoja razvil v nekakega voditelja industrije, a v novembru l. 1930. je bilo v njegovem okviru osnovanih okoli 40 »Zveznih industrijskih združenj« (za elektrifikacijo, za papir in celulozo, za pridobivanje dragih kovin itd.). Tem so se pridružili še »sindikati« istih vrst podjetij, ki so imeli nalogo skrbeti za skupno dobavo surovin in razpečanje izdelkov. Končno so ustanovili še tako zvane »kombinate«, to je ogromne zveze vseh podjetij, ki dobivajo pogonsko silo iz istih virov (n. pr. Zaporožki kombinat iz Dnjeprostroja). Tako se je vsa organizacija vedno bolj zapletala, dokler niso »Najvišjega gospodarskega sveta« sploh razpustili in ustanovili namesto njega tri samostojne gospodarske ljudske komisarijate (za težko, za lahko in za lesno industrijo, a že dne 11. decembra l. 1929. je bil ustanovljen tudi posebni komisarijat za kmetijstvo, ki je prevzel enotno vodstvo kmetijstva vse SSSR (dotlej je spadalo to v področje posameznih zveznih republik).

Vse sovjetsko gospodarstvo je torej urejeno sedaj strogo enotno in centralistično. O tej ureditvi je dejal Stalin že l. 1925. da je taka, da utegne vsaka najmanjša napaka roditi hudo krizo. Tej upravni organizaciji pa stoji ob strani še ogromna gospodarska znanstvena organizacija, ki bi lahko služila za vzor vsem kulturnim državam. V najtesnejši zvezi s to gospodarsko organizacijo so namreč vsi znanstveni zavodi, ki se pečajo s tehniko in s prirodnimi vedami in teh je bilo že poletij 1931. leta 121 z 27.000 nastavljenjci, a vseh zavodov, ki se kakor koli dotikajo gospodarstva, je bilo tedaj: 7 akademij, 650 institutov in 150 znanstvenih laboratorijev, ki so imeli na razpolago 359 milijonov Rub. sredstev. Samo tehničnih visokih in srednjih šol je nad 300, ki so vse prenatrpane z dijaki, saj študira n. pr. samo na inštitutu za prometne inženjerje 9500 dijakov, na tekstilnem 2200, na stavbni visoki šoli 3800 itd., toda vsaj v posredno službo gospodarstva je uprežena sploh vsa SSSR.

V vsako hišo »Domoljuba«!

RAZNO

Z ozirom na kosicevski treb veseli v italijanski Stresi, piše boljševiski politik Radek, da se v posevečilo pridobiti vse angleških državnikov in jim dokazati, da Nemci ogrožajo Rusija. Angli vedo, da je nemška orožitev namerjena proti zahodnim državam. Sovjetska Rusija da je zaključena vsem rešitvam. Ni utrujejo mir in bo za mir odločno sodeloval.

Sovjetska Rusija je objavila svoj vstop v mednarodni urad dela s pridnikom. da urad prina delavsko zakonodajo sovjetske Rusije. Za odklonitev menda ne bo razloži, ker tudi italijanska delavska zakonodaja ne odstopa od mednarodnemu dogovoru, pa je Italija vendar članica.

Vojaški čin »kadetov« je zopet uvedla avstrijska vojska. Do čina imajo pravico podčastniki, ki so se usposobili za vodnike.

Na počitnicah. Kaj se be oddajate po 30 Din? V napisu zunaj pa je rečeno, da so sobe po 10 in 20 Din. — Kaj se razburjate? Ali ni deset in dvajset trideset?

7000 slepih privabljati je v nekem turškem mestu. Veliko komunistično zbiranje so odkrili na Iraku. Komunisti so nameravali v velikomestnih praznikih privediti celo vrsto aktorov na razno vodilno osebnosti.

Nikar ne trpite več zaradi bolečin v nogah...

- V tej kisikovi

kopeli bolečine prenehajo

Če Vas noge pečejo in bolijo ter mučijo kurja očesa ali trda koža, potem vzemite Saltrat Rodellovo kopel za noge. Takoj, ko ta zdravilna sol izveče strupe in kisline,

prenehajo ob velikem olajšanju vse bolečine. Vsa vnetja in oteklina izginejo v treh minutah. Trda koža se omehča, ravno tako pa tudi kurja očesa, ki jih lahko odstranite s koreninami Poizkušite Saltrat Rodellovo kopel že drevi, pa boste bolje spali, sprehod in plaz pa Vam bo pravo veselje.

LJUDSKIM ODRROM!

Že v poletnih mesecih izidejo vse štiri igre „Založbe ljudskih iger“ za prihodnji letnik 1835-36, in sicer:

Duhovna igra

BOŽIČNA IGRA

Po A. Šusterju-Drabosnjaku priredil N. Kuret, glasbeni del uredil M. Tomc.

Narodna igra

POSLEDNJE USTOLIČENJE

Slavnostna ljudska igra v petih delih. Ob petnajstletnici koroškega plebiscita napisal Francé Brenk.

Socialna igra

IGRA O DOBROTI

Po J. M. Heinenu predelal N. Kuret.

Vesela igra

V O D A

Ljudska komedija v treh dejanjih. Spisal Joža Vomberger. Druga predelana izdaja.

Te štiri igre dobite z revijo „Ljudski oder“ vred za letno naročnino samo Din 60.—

Letna naročnina za revijo „Ljudski oder“ samo znaša Din 30.—

Če se takoj prigrasite za naročnika, dobite vsako igro takoj po izidu v teku poletnih mesecev; revija „Ljudski oder“ pa začne svoj 3. letnik s 1. septembrom.

Pišite na naslov:

ZALOZBA LJUDSKIH IGER,
Ljubljana, Zarnikova 16

Goljuž ali izumitelj. Mnogo govorijo v zadnjem času o poljskem inženjerju Dunikovskemu, ki živi v Nizzi. Dunikovski namreč trdi, da se mu je posrečilo pridobivati zlato iz zemlje. Svoječasno je bil kaznovan, ker si je za svoje poizkuse, ki so se ponarečili, izposodil precej denarja, ne da bi ga mogel vrniti. Sedel je dve leti. Sedaj pa je napravil sličen poizkus pred mnogimi strokovnjaki in časnikarji in dejansko so navzoči morali ugotoviti neznanne zlate kroglice, ki jih je Dunikovski pridobil ali pričaral iz zemlje.

Mali oglasnik

Vsaka drobna vrstica ali nje prostor velja za enkrat Din 5. Naročniki „Domoljuba“ plačajo samo polovico, ako kupujejo kmetijske potrebščine ali prodajajo svoje pridelke ali iščejo poslov ozlroma obrtniki pomočnikov ali vajencev in narobe.

Mlado kravo, mleka-rico prodam. Vižmarje 6.

Malo posestvo

naprodaj. Redi seliško krava. — Alojz Pevc, Kamnirh p Smartno pri Litiji, Primskovo.

Sprejme se v dobro hišo 30 do 35 let staro služkinjo, ki zna kubat in pospravljati sobe. Ponudbe na Dom. pod Vestnac. št. 8119

Fanta (tudi deklico), vsakdanje šole prostega, kmečkega, vzamem za pastirja. — Istotam naproda krava dobra mlekarica v 9 mesecu brejosti Naslov pod št. 8137.

Dekle pridno, pošteno vzamem za stalno v gospodinjstvo. Andlovic Skofljica

Sprejme se priletnejši kravar, ki dobro molze, trezen nekadilec s dobrimi spričevali v stalno službo. Plača 150—200 mesečno, oziroma 5dnevno in cela oskrba. Studeneč p. D. Mar. v Polju.

Učanke in učence

meščanskih šol sprejemajo uboge šolske sestre v Krekovem domu na Jesenicah v celotno oskrbo. Mesečno plačilo 300 dinarjev.

Izredno dobra in cenna oblačila, moško perilo itd. kupite najbolje pri Preskerju, Sv. Petra cesta 14.

Jermenico v premeru 110 cm za mlatilnico in ročno slomorenico prodam. — Franc Zalaznik, Kozarje p. Dobrova.

V VSAKO HIŠO »DOMOLJUBA«

Golša, nabrekel vrat

Je obolenje ščitne žleze, ki se mora pravčasno zdraviti, ker se sicer delovanje tega važnega organa v svoji funkciji kot zaščita proti strupom vse prevenc preprečuje, zaradi česar lahko nastopijo neprijetni, a čisto tudi nevarni pojavi.

Zdravniška znanost je dosegla, da so soli, ki vsebujejo jod, pri raznih oblikah golše izredno učinkovite. Številni bolniki so ugotovili z uporabo našega zelo preprostega

domaćega zdravljenja s pitjem

nagei, zadovoljiv, povsem neškodljiv vpliv na bolezen. Vsakdo, ki je bolan na golšo, ima nabrekel vrat, otečene žleze, naj zahteva našo količico, ki jo vsakomur

popolnoma brezplačno

pošljemo. Zadoštuje dopisnica. Pošto zbrale mesto:

Ernst Pasternack, Berlin S. O.

Michaelkirchplatz 13, Abt. P. 111.

Ptičke, velike kot čebulice. Frankfurški živalski vrt je nedavno sprejel več malih ptičk, imenovanih kolibri. So to male, mične živalice, katerih pet tehtaja komaj 10 g, živijo svobodno v vročih pragozdih in se hranijo s cvetličnim medom. Njihova peresa so nepopisno lepe barve, če zafrlotajo na soncu, zažari telesce kot v mavrici. Dólgo teh malih ptičk niso mogli iz pragozdov dovesti drugam, ker ni bilo zanje nikjer pravega hraniva. Sedaj pa se je nekemu učenjaku posrečilo pripraviti živalicam povšečno jed iz medu, trsnega sladkorja, s kapljo mleka in ščepcem otroške moke. Vse to devajo v majhne stekleničice s malimi cevkami in glej, kolibriji srkajo s slastjo sladko hrano. Tako jih je mogel darovati več parov živalskemu vrtu v Frankfurtu, kjer so zanje uredili velike steklene kletke. Ljudje se kaj radi ustavljajo pred njimi in z radostjo opazujejo te drobne božje stvarce.

Kdor bi rad poznal tude dežele in življenje po njih, kakor ga od blizu gledajo stotisoči slovenskih izseljencev, kdor bi rad poznal življenje, mišljenje, načrte, upe, veselje, uspehe, skrbi, razočaranja, trpljenje slovenskih izseljencev, razkropljenih po vsem širnem svetu, naj si naroči slovenski izseljenški tehnik, revije

„Duhovno življenje“

ki že tretje leto izhaja v Buenos Airesu, Republika Argentina, in ima svoje dopisnike in sodelavce med slovenskimi izseljenci vsega sveta, posebno odlično pa seznanja svoje čitatelje z razmerami v Argentini, deželi velike bodočnosti. Tedensko 32 strani. Letno dve debeli velezanimivi knjigi. Letna naročnina 70 Din, ki jih na naš račun nakažite Zadržni gospodarski banki in Ljubljani.

Uprava »Duhovnega življenja«
Avalos 250
Buenos Aires, Rep. Argentina.

Kako starost dočakajo živali. Izmed vseh živali na zemlji ima najbolj trdo življenje krokodil, ki dočaka starost 300 let. Sion živi 150 do 200 let, sokol 160 let, jastreb 115 let, labod 100 let, krokar, papige, orel in vrana okoli 100 let, sova in štoklja po 70 let, gos 50, vrabec 40, pav 24 let. Tiger in lev dosežeta komaj 25, volk in opica do 20 let. Med morskimi živalmi je najbolj trdoživ kit, ki doživi nad 500 let.